

Kooliaasta algas!



Tõstamaa Keskkooli esimene klass 2004/2005:

Siiri Heindla , Agnes Janson , Oliver Juurik , Laura Jõe , Krislin Kasemets ,
Jaan-Johann Lumera , Allar Martson , Gerda Maruse , Loret Miidu , Jaanika Odes
Janno Pavlov , Heiko Piirme , Jane Tagu , Alice Teki , Kaile Vahtmeister ,
Richard Veeväli , Martin Viirna , Anelle Väli , Jaan Kiisk .
Klassijuhataja Kaarin Reinson.

Töövihikute kompenseerimisest.

Tõstamaa valla eelarves sotsiaaltoetuste maksmiseks eraldatud vahenditest kompenseeriti töövihikute maksmist järgmiselt:

1. Tõstamaa keskkoolis õppivatele parimatele (4 ja 5- lised 2003/2004 õppeaastal) õpilastele **50%** töövihikute summast, mis oli teada kooliaasta alguseks. Toetati 79 õpilast summas 14535.-
2. Taotleja avalduste alusel kompenseeriti **80%** töövihikute summast vähekindlustatud peredele (sissetulek ühe pereliikme kohta alla 800 krooni). Laekus 28 avaldust, millest rahuldati 17 summas 9073.-
3. Tõstamaa keskkooli esimesse klassi minevat last toetati 500.-
Toetust eraldati 19 lapsele summas 9500.-

Ilusat kooliaastat! **Enda Väli**



laupäeval, 9. okt. kl. 20
Tõstamaa Rahvamajas

MISS TEINI'2004

Õhtu jätkub tantsuga
muusikat kõigile
Pärnu diskoritelt -
Marko Koitla &
Margus Must

kl. 23 - üllatus-show

Pilet 30.- kr.
õpil., pens. 20.- kr.



KÄISIME LAULUPEOL

Laulupeo kolm päeva olid meie suvevaheaja ühed põnevamad. Leidsime palju uusi sõpru ja nii palju vihma ühekorraga alla sadamas ei olnud meist ka enamus näinud.

Sõitu alustasime reede, see on 2. juuli varahommikul, et kõigepealt jõuda Audrusse ja kell kaheksa istusime bussi II korrusel, et koos Audru laulupeolistega Tallinna poole teele asuda. Tallinnasse jõudes selgus, et Audru poistekooriga on meid ka ühte klassiruumi majutatud. Olime esimesena klassis ja hõivasime klassi tagaseina, ehk täpsemalt öeldes paremad kohad, endale.

Lauluproovis meil midagi uut ei olnud. Kõik laulud tulid kohe meelde. Kuid ühendkooridega koos lauldes olid kõik lauljad lausa hunnikus koos ja tohutult palav oli. Ühe astme peal seisis kohati kolm rida inimesi. Meil kellelgi paha

õnneks ei hakanud, aga aegajalt kostus kusagilt hõige: "Arsti, arsti !".

Meie kohtumispaik oli suure paju all. Seal sai pudeljalgpalli mängida ja niisama vedeleda, sest rahvast oli murdu ja hinnad küllalt kallid, et kogu aeg ringi luusida ja osta. Lausa võõrad inimesed käisid meid tänamas, et hästi laulame ja mõnele tehti tänutäheks suhkruvatti ja jäätistki välja. Ühed väliseestlased Ameerikast tegid meist pilti ja nüüd saime fotot interneti teel ka näha.

Sellest on küll kahju, et rongkäiku ei saanud, sest ühikas olnutele öeldi, et rongkäik jääb ära. Ajavii- teks "sevhtisime" Vändra ja Sindi plikadega koridoris, mängisime padjajalgpalli audrukatega ja tagusime kaarte. Õhtupoole läks ilm õnneks ilusaks ja saime laulma minna.

Maapoisina suurde linna minna on ikka päris kõhe. Keslinnas olid pead õieli ja täitsa tegu, et õpetajale järgi jõuda. Mõni poiss ei teadnudki, kas sõidame trammi või trolliga. Esimene trollisõit oligi nagu rohkem tutvumissõit

– hästi kõvasti sai omavahel räägitud ja kõikidele oli aknast vaja lehvitada. Teisel päeval kaubamaja juurest kojusõit oli aga hoopis põnevam. Omal meil tüdrukuid ju polnud ja siis hakkasime trollis võõraste piigadega vestlema. Üks tüdruk oli kohe nii ühe "Vanilla Ninja" ansambli liikme moodi. Kuigi tüdruk oli poistest tunduvalt vanem, ei olnud sellest lugu. Pealegi teadis Andreas oma kogemustest öelda, et bussis ole nagu viie aastane, diskol nagu 18 ja tüdrukutega 21. Pika sõidutee peale jutlemisel tuli aga välja, et tüdruk on Pärnust. Nii väike see Eesti siis ongi.

Iga pidu saab kord otsa ja nii seegi kord. Tore oli ikka laulukaare all laulda ja elusuures tähtsaid ja kuulsaid inimesi oma silmaga näha.

Suur tänu tublidele poistele, kes pidasid kenasti vastu ja julgustuseks kaasa võetud emadele.

Muusikaõpetaja **Heli Kvell**

Tähelepanu piiratud kalapüügilubadega kalamehed!

Uuest aastast on kolme asemel kahte liiki kalamehi - kutselised kalurid ja harrastuskalurid. Kogu asjaajamine - taotlemine, lubade väljastamine jne hakkab toimuma **Pärnumaa Keskkonnateenistuses, Paul Kerese 4, Pärnu.**

Vald uuest aastast kalapüü- giga tegeleda ei tohi, me ei saa võtta vastu ka järgmiseks aastaks avaldusi. Küll tooge aasta lõpuni veel valda piiratud kalapüügiloa **püügi- aruanded.**

Kutseliseks kaluriks taotlemise aeg on juba kahjuks järgmiseks aastaks läbi, taotlemise võimalusest teatati Pärnu Postimehe kaudu. **Ääremõrd muutub kutse- liseks kalapüügivahendiks!**

Harrastuskalur võib püüda 1 nakkevõrgu või 100 põhjaõnge- konkusuga (see kehtib nii mere kui järvede kohta). Kui piiranguid ei kehtestata, siis võib kalale minna peale seda, kui on kalapüügiõiguse eest makstud. Kui kehtestatakse

kalapüügipiirangud (seda suure tõenäosusega aasta lõpus tehakse nii merele kui järvedele), annab õiguse kalale minna kalastuskaart. Kalastuskaardid väljastatakse Keskkonnateenistuse poolt **taotlemise ajalises järjekorras.** Kui te soovite järgmisel aastal olla harrastuskalur, on oluline, et te teeksite juba praegu Pärnumaa Keskkonna- teenistusele vabas vormis avalduse.

Raine Viitas

03.oktoobril kell 12.00 eakate päeva tähistamine

Tõstamaa Rahvamajas

Toitumisharjumusi tutvustab diabeedi-õde Pille Timmusk
OÜ Remedex Tallinnast on kohal oma loodustoodetega
Siberi muljeid – Alex Trope Selistest, videofilm

Vajalik eelregistreerimine (transpordi korraldamiseks)
Info tel. 44 96 265; 44 96 180

Jaan on möödas, jõulud ees – uut kalendrit vajame?

Vanad ja uued fotograafid, palun toimetage oma kaunid, huvitavad pildid **Karin Randmäe** kätte 15.oktoobriks k.a. Digifotod saatke aadressil karin@tostamaa.ee
Kirjutage ka juurde, keda, mida, millist Tõstamaad puudutavat sündmust foto kajastab. Olgem aktiivsed!

Selgusid Tõstamaa valla kaunimad kodud

Vallapäevade traditsiooniga käib kaasas ka iga-aastane kaunimate majapidamiste/ asutuste/kodude valimine. Hindamine toimub erinevates gruppides. Raske on ja kõik siin maailmas on ju suhteline. Mis sugune on kõigist just kõige ilusam? Majapidamisi on palju, inimesed on väga tagasihoidlikud oma arvamuste avaldamisega, teiste kodude konkursile esitamisega ja samas on korras kodusid nii palju.

Nii vallamajas marsruut maha pannakse ja üks päev spetsiaalselt suve lõpus vallas ringi sõidetakse. Samas vaadatakse ka valla teede olukorda, isetekitatud prügmägesid jne., kuid igale poole ei jõua. Kel midagi on silma hakanud, kes

midagi on kuulnud, kellele midagi eriti on meeldinud, nii need valikud tulevad.

Sellel aastal sõitsid vallas ringi vallamajast **Helle Vahemäe, Raine Viitas ja Eve Sahtel**, volikogust **Urmas Reinfeldt** ning konstaabel **Ralf Männimägi**.

Kui maja on hoolitsetud, muru niidetud, krunt korras, prügmäge õues ja õue ümber pole, on kodu KAUNIS. Täname kõiki valla nimel, kes on oma kodu heakorra eest hoolitsenud. Te olete seda teinud muidugi eelkõige teie endi jaoks, kes te seal elate aga seda on ka lust silmanurgast võõral vaadata.

Täname teid Kõpu külast Enn Rand, Kavarust Viive Öis, Urmas Mets, Pootsist Ruth Mäe, Indrek Ilmsalu, Pootsi mitmekorruseliste majade omanikud, Peernist Elfi Vool, Lao külast Tervo Orgma, Urmas Otsman, Reet Rand, Seliste külast Veiko Kullerkupp, Merje Birk, Maarika Karotamm, Tõstamaa alevikust Salev Elleste, Linda Järve, Maire Blasen, Eve Niine, Heidi Sepp, Enda Väli, Vilja Räbus, Merike Meos, Ermistu külast Marlen Merila ja Ragnar Teearu, Tõhela külast Reena Kruusman, Maie Riismaa, Armilde Itter, Rammukast Airi Pöder, Kastnast Riho Väli.

Sellel aastal valiti kõige kaunimateks järgmised majapidamised:

- **Kõige kaunim talu** –Toominga maaüksus, Kalli mnt 12, Tõstamaa alevik, **Helju ja Heino Tamm**
- **Kõige kaunim eramu** – Raudsepa maaüksus, Männikuste küla, **Ene Vahuvee**
- **Kõige heakorrastatum asutus** – Tõhela Rahvamaja koos mänguväljakuga, Männikuste küla, rahvamaja juhataja **Silvi Rand ja MTÜ Tõhela Külaselts**
- **Kõige kaunim suvekodu** –Merineitsi maaüksus, Seliste küla, **Elgi ja Rein Sang**

Kõige heakorrastatum mitmekorruseline elamu – jääb välja andmata, selle asemel

- **Kõige kaunim kaluritalu** – Lauri maaüksus, Pootsi küla, **Asta ja Eeri Kivimaa**

Neile anti valla päevade avamisel Vallavalitsuse aukiri ja valla viirg. Kauneid kodusid on palju ja nii on kogu Tõstamaa valla nägu ilus.

Tõstamaa vallavolikogu korraline istung toimus 24.08.2004. a

Istungil osales 7 volikogu liiget.

Kinnitati järgmine päevakord:

1. Vallavanema info

Ettekanne Toomas Rõhult.

2. Bussitranspordi korraldamisest

Ettekanne vallavanemalt Toomas Rõhult.

Tõstamaa valla buss, millega teostatakse õpilaste vedu, nõuab põhjalikku ja kallist remonti. Pika arutelu tulemusel **otsustati** soetada vallale uus buss.

3. Sihtasutuse Tõstamaa mõis finantseerimisest

Ettekanne valla pearaamatupidajalt Karin Randmäelt Hansapanga laenu suunamisest sihtasutuse rahastamiseks.

4. Kinnistu jagamine ja maa sihtotstarbe muutmise

Ettekanne maanõunikult Helle Vahemäelt.

Avalduse kinnistu jagamiseks ja maa sihtotstarbe muutmiseks on esitanud Müüri maaüksuse omanik.

Otsustati: moodustada Müüri katastriüksus pindalaga 2,27 ha, sihtotstarve maatulundusmaa.

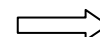
Mihkli katastriüksus pindalaga 1349 m² sihtotstarve elamumaa.

5. Riida maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine

Ettekanne arendus- ja keskkonnanõunikult Raine Viitaselt.

Planeeringuga nähti ette looduskaitsealusele Manija saarele ehituskeelu võõndisse lauda ja kuuri ehitamist.

Otsustati: kehtestada Riida maaüksuse detailplaneering.



6. Tänaval kauplemise korrast

Ettekanne vallasekretäriilt Eve Sahtelilt.

15. aprillil 2004. a. jõustusid või muutusid paljud kaubandust reguleerivad seadused.

Võeti vastu kaubandustegevuse seadus ja majandustegevuse registri seadus.

Muudeti tarbijakaitseseadust, et viia see vastavusse Euroopa Liidu nõuetega. Tänavakaubandus on kauplemine või teenuse pakkumine vallavalitsuse lubatud tänaval või teises üldsusele avatud samalaadses kohas.

Kauplemine toimub müügi- koha kaudu, milleks on müügilett, müügiautomaat, müügikäru, kauplemiseks kohandatud mootorsõiduk ning kiosk (paviljon), või kandekaubandusena, milleks on müük käest, kandelaualt, käsikorvist jms.

Kaubanduse korraldaja poolt väljastatakse kauplejale müügipilet.

Otsustati: kehtestada tänaval või avalikul üritusel kauba või teenuse müügi kord Tõstamaa vallas.

7. Müügipileti hinna kehtestamine

Ettekanne vallasekretäriilt Eve Sahtelilt.

Valla- või linnavalitsuse tegutsemise korral kaubanduse korraldajana kehtestab müügipileti hinna vallavolikogu, määrusega.

Varem oli kehtestatud vallas müügipileti hinnaks 25 krooni.

Otsustati: kehtestada uueks hinnaks alates 1. septembrist 30.- krooni ühepäevase müügipileti puhul.

Alates 7. märtsist 2004 jõustusid muudatused metsaseaduses

Metsaomanik võib oma metsas raieid teha kinnistu asukohajärgse keskkonnateenistuse loal.

Enne metsaseaduse muudatuste kehtima hakkamist esitatud metsateatistes kavandatud ja asukohajärgse keskkonnateenistuse poolt mittekeelatud raieid võib teha **kuni 2004. aasta 31. detsembrini.**

Uue korra järgi peab raie tegemiseks loa saamiseks metsaomanik esitama nõuetekohase metsateatise kinnistu asukohajärgsele keskkonnateenistusele isiklikult ja allkirja vastu selle üle andma või edastama tähtkirjaga postiasutuse kaudu.

Raiet lubavate märgetega metsateatis tagastatakse metsateatise esitajale kas allkirja vastu või posti teel tähtkirjaga 15 tööpäeva jooksul metsateatise saamisest.

Metsaomanik tohib alustada metsateatise lubatud raiete tegemist pärast keskkonnateenistusele metsateatise tagasi saamist. Lubatud raieid tohib teha ühe aasta jooksul metsateatise esitajale kätetoimetamisest arvates.

Osaliselt alates 01.01.2005

Alates 2005. aasta 1. jaanuarist saavad metsaomanikud uuendus-, harvendus- ja valikraieid teha ainult kehtestatud metsamajandamiskava olemasolul.

Valgustus- ja sanitaarraiate tegemiseks oma metsas ei ole kehtestatud metsamajandamiskava vaja. Metsamajandamiskava ei ole kohustuslik nendele kinnistutele, mille metsa pindala on alla kahe hektari.

Enne "Metsaseaduse" § 51 ja 52 jõustumist koostatud metsamajandamiskavad ja metsa majandamise soovitusel ning kuni 2004.a 1. maini metsakorraldustööde tegevusluba mitteomava isiku koostatud metsamajandamiskavad kehtestab Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus.

Kava kehtestamiseks peab metsaomanik asukohajärgsele keskkonnateenistusele esitama taotluse (PDF), mis peab sisaldama taotleja kohta vähemalt järgmisi andmeid:

1. nimi ja registri- või isikukood;
2. aadress ja sidevahendite numbrid;

3. esindaja ja/või kontaktisiku andmed;
4. metsamajandamiskava või metsa majandamise soovitude tagastamise viis.

Taotlusele peavad olema lisatud:

1. metsamajandamiskava või metsa majandamise soovitus paber kandjal;
2. peale metsamajandamiskava või metsa majandamise soovitude koostamist tehtud metsamajandamistööde nimekiri, kusjuures iga tehtud töö kohta peab olema märgitud vähemalt tööga hõlmatud maaala suurus ning kvartali (selle olemasolul) ja eraldise number, töö nimetus ja lõpetamise aeg (aasta).

Metsamajandamiskava kehtestamise taotluse vormi ja informatsiooni on võimalik saada Pärnumaa Keskkonnateenistusest Paul Kerese t.4 (tel. 4477375; 4477379) ning kinnistu asukohajärgse valla metsaspetsialistilt.

Raimo Soomre piirkondlik metsanduse spetsialist

Uuest aastast on kõik hoonestatud maaüksused kohustatud liituma korraldatud olmejäätmeveoga

Jäätmeseadus kehtib aastaid, kus on kohustus kõigile majapidamistele, et tuleb sõlmida ettevõttega leping jäätmete äraveoks. Tänaise päeva seisuga on Tõstamaa vallas Ragn-Selli kliente üle 100, perede suurus arvestades viiakse igapäeva olmeprügi ära ligi 600 inimesel, vallas on aga elanikke 1656 !!

Et jäätmeid ei teki, seda juttu ei saa olla. Tõsi küll, mõnel tekib seda vähem. Uus jäätmeseadus näeb ette, et vald korraldab olmejäätmeveoks uuest aastast konkursi.

Tõstamaa vald koos Varbla, Audru, Lavassaare ja Koonga vallaga on otsustanud seda üheskoos teha. Konkursi aluseks on jäätmekava, peale selle valmimist kuulutatakse välja konkurss, millele seatakse ka omad tingimused (suurem territoorium, saame ka omad nõudmised sisse viia). See firma, kes konkursi võidab, hakkab kogu sellel territooriumil ka olmejäätmeid.

Peale konkursi on kõik inimesed kohustatud jäätmete äraveoga automaatselt liituma. Kes lepingut ei ole nõus siiski sõlmima, sellel arvestatakse miinimumpakett, mille ta ikka kinni maksab (see summa on suurem sellest, mis te jäätmete eest maksaks). Vallal on õigus ka erandkorras põhjendatud taotluse alusel vabastada sellest liitumisest.

Riho Karjus, Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutuse projektjuhina koostab 5 valla jäätmekava. Praegu on see mustandina vallas saadaval. Teie

abiga loodame selle oktoobrikuus volikogus kinnitada.

Tuletan meelde, et laupäeviti on avatud ka valla jäätmepunkt, see jääb toimima ka uuel aastal peale uue jäätmemajanduse süsteemi toimimise hakkamist.

Oma prügi natuke sorteerides vähendate te oma kulusid, selle võrra saate tellida väiksema prügi-kasti ja vähem igakuiselt maksta. Jäätmepunkti viivad jäätmed on suured, neid tekib vähem ja harvem. Tetrapakke, pudeleid, alumiiniumist joogipurke saate panna külade keskustes asuvasse klaasikonteineritesse.

Jäätmepunkti külastavad päris paljud valla elanikud, kes toovad sinna vanarauda, elektroonika-jäätmeid, ohtlikke jäätmeid, vana pappi ja paberit, ehitusjäätmeid. Vallakodanikke on aga ka igasuguseid. Mõned (kellel jäätmeid ei teki) püüavad sinna õhtupimeduses soku-tada oma igapäevaolmes tekkivat rämpsü, mõned varastavad jäätmeid (viimasel ajal eriti vanarauda).

Raine Viitas

Valla keskkonna- ja arendusnõunik

Tõstamaa ja tema naabervaldade jäätmekava

Vastavalt kevadel riigikogus vastu võetud jäätmeseadusele peavad omavalitsused koostama valla jäätmekava.

Nüüd ongi valla jäätmekava volikogudesse jõudnud. Just volikogudesse, sest piirkonna 5

omavalitsust- Audru, Lavassaare, Tõstamaa, Varbla ja Koonga, otsustasid kevadel ühise dokumendi kasuks.

Ühine dokument annab võimaluse koos läbi viia hanke jäätmevedaja leidmiseks ja nii kallutada ka pakutava teenuse hinda soovitavas suunas ehk siis madalamaks. See on aga väga oluline iga vallaelaniku vaatevinklist, sest 2005 aastast tõuseb prügilasse ladestatava jäätmetoni eest riigile makstav hind neli korda.

Igakuks võib ise välja arvutada, kui mitu kilogrammi ta jäätmeid näiteks kuus tekitab. Kui see jäätmekogus nüüd korrutada tonnihinnaga 120 krooni ja lisada jäätmete veohind, siis tuleb numbriks igakuisel arvel vähemalt kolmekohaline arv. Veelgi enam: Paikuse prügilal valmimisel küsitakse sorteerimata jäätmete eest umbes 400 krooni tonnist.

Seda numbrit saame me ise vähendada, kui alustame jäätmete sorteerimisega ja eraldi kogumisega juba kodus. Nimelt ei tule ei paberi, papi, klaastaara, plekkaara, tetrapakkide jmt eest maksta seda suurt summat. Piirdutakse vaid veorahaga.

Neid tuleviku arvete vähendamise võimalusi ongi välja pakutud viie valla ühises jäätmekavas.

Jäätmekavaga saate tutvuda vallamajas.

Riho Karjus

Jäätmekava eelnõu koostaja.

Häälesta oma SÜDA heategevuseks – vereloovutuseks

Doonor on inimene Sinu kõrval, kes vabatahtlikult ja tasuta loovutab oma verd aidates paljusid kaasmaalasi tagasi elu ja tervise juurde. Donor saab olla ainult teatud eluhoiakuga inimene. See eluhoiak tähendab tahet märgata teisi enda kõrval, otsustada headuse kasuks ja

valida doonorlust võimaldava elustiiliga. Eetiliste tõekspidamiste väärtustamine loob eeldused õigeteks valikuteks. **On palju doonoreid, kes elu jooksul on andnud verd üle 50 liitri.** Nende tervis on hea ja hea on ka paljude nende tervis, kelle elu päästis doonori antud veri. Iga päev vajavad Eestis vereülekannet sajad patsiendid.

Me ei tea millal keegi meist vajab doonoriverd. Võib juhtuda, et vajajaks on mõni meie hea tuttav või

perekonnaliige, või koguni meie ise. Paljud operatsioonid, elundite siirdamised ja pahaloomuliste kasvajatega patsientide ravi on saanud võimalikuks ainult tänu vereülekannetele.

Kas vereandmine võiks kahjustada doonori tervist? Ei, pigem vastupidi. Näiteks Soomes Kuopio Ülikooli teadlase Jukko Saloneni juhitud uurimisrühma tulemused kinnitavad, et infarkti haigestuvad doonorid harvem kui mittedonorid. Teiste elusid

päästvad veredoonorid elavad ka ise tunduvalt kauem ütleb dr. Salonen.

Vere vedel osa - plasma taastatakse organismi poolt juba ühe päeva jooksul, vererakkude taastamiseks kulub veidi rohkem aega.

Vere andmine on hoopis teistsugune, kui paljud inimesed ette kujutavad. On ainult üks pisike torge, ülejäänud toimub nagu iseenesest.

Kui 450 ml. verd võetud on, eemaldatakse nõel valutult veenist. Te tunnete uhkust ja rahulolu, et olete teinud heate. Te saate teada oma veregrupi. Teie verd uuritakse viirushaiguste (AIDS, hepatiit B, hepatiit C) ja süüfilise suhtes. Niisiis on Teil täiendav kontroll oma tervise üle, aga samuti hea tunne, et saate abistada haigeid või õnnetusse sattunud kaasinimesi.

Verd andma ootame 18-60 aastaseid (korduvdoonorid kuni 65.a.) terveid inimesi Tõstamaa Seltsimajja 21.sept.2004.a.9-11.00.

Kosmeetikafirma Avon loosib sel päeval verd andnud doonorite vahel välja 3 komplekti Avoni tooteid

Doonorid! Te olete elupäästjad, sest anda verd tähendab kinkida elu.

IGAÜHEÕIGUS

Eesti loodus on meie kõigi, kogu rahva ühisvara, millest on õigus osa saada igäi. See asetab igäi, kes loodusega kokku puutub, nii matkajale, puhkajale kui maaomanikule ja maavaldajale kohustuse hoida loodust

inimväärse, puhta ja kaunina. Põhjamaiselt hapra looduse koormustaluvus pole suur, seepärast tuleb kaitsta tema häirimatust ja elustikku. Nii säilib ta ka meie järglastele.

Kõiki õigusi ja kohustusi, mis seovad inimest loodusega, nimetatakse kokkuvõtvalt igäiõiguseks. Tegu on eetiliste tõekspidamistega, mida on austanud juba meie esiisad ja mis tuginevad nii tavadele kui seadustele.

LOODUSES LIIKUMINE

Eestis on kõikjal, loodus- ja kultuurmaastikul, sõltumata maa omandivormist, lubatud liikuda jalgsi, jalgrattal, suuskadel, paadiga või ratsa.

Eramaal võib liikuda päikesetõusust kuni loojanguni, kui sellega ei tekitata kahju maaomanikule või muule maavaldajale. Kui eramaa on tarastatud või liikumist keelava tähistusega, siis on selle läbimiseks vajalik omaniku luba. Piirdeks ei loeta ainult karjamaa tarastamiseks ehitatud lihtsat karjaaeda ja varisenud aeda.

Maaomanikud või muud maavaldajad ei või keelata kaaskodanike liikumist avalikel ja avalikuks kasutamiseks määratud maadel, teedel ja veekogudel, samuti jääl ning kallasrajal. Talvel võib jääl liikumist keelata või reguleerida Päästeamet.

Igäi liikumine ei ole siiski lubatud külvil, orasel, viljas, istandikus ja mesilas, samuti kohas, kus sellega võidakse tekitada kahju omanikule, kuigi alal puudub piire või keelav tähis. Suvel tuleb põldude vahel liikuda piki põllupeenart või mööda kuivenduskraavi kallast.

Kõikidel avalikel või avalikuks kasutamiseks määratud **veekogudel** on igäi kasutamiseks avatud kuni 4 m laiused kallasrajad. Kallasrada võib ulatuda laevatatava veekogu ääres kuni 20 m kaugusele, teistel veekogudel 10 m kaugusele veepiirist, soisel alal aga inimese läbimist võimaldava maa piirile. Omanik ei tohi seda sulgeda isegi siis, kui eramaa on tarastatud või

liikumiskeeluga tähistatud. Kallasradadel paiknevatel karja- ja muudel aedadel peavad olema väravad.

Avalikus kasutuses ei ole ühe maaomaniku maal tervikuna paiknev umbjärv või mitme maaomaniku maadel paiknevad viiest hektarist väiksemad järved, samuti ojad ja magistraalkraavid, mille vesikonna suurus on alla 25 m². Sellistel veekogudel ei ole igäi avatud kallasrada ja ka veekogul liikumiseks on vaja maaomaniku või muu maavaldaja luba.

Kallasrada ei ole ka joogi-veeallikana kaitstaval veekogul, kalakasvatusel või teisel erikasutuses oleval veekogul.

Avalikus kasutuses olevate veekogude nimistu kinnitas Vabariigi Valitsus 1996. aastal.

Liikumine kohalike elanike õue-aiamaal ei ole kodurahu tagamise nimel lubatud isegi siis, kui see on tähistamata. Kohalikuks elanikuks loetakse ka suvekodu elanik. Kui hajakülas paiknev maakodu on avalikust teest kaugemal kui 200 m, tuleb sellest mööduda võimaluse korral vähemalt 150 m kaugusele.

Metsad võib kohalik omavalitsus põua ajal liikumiseks ajutiselt sulgeda, sellest teatatakse massiteabevahendite kaudu. Tuleohutuse tagamiseks võib niisuguse kitsenduse seada ka metsaomanik, selgitades sulgemise keeldu vastavatel tähistel

Mootorpaadiga võib sõita avalikul või avalikuks kasutuseks määratud veekogul, kuid alla 100 ha suurusel järvel loetakse seda kohatuks. Tava ei puuduta valve- ja päästeteenistuse mootorpaate.

Paadisõitjad peavad vältima sissesõitu kalakoelmusse kudemis- või veelindude hulgalise pesitsemise paikadesse pesitsusperioodil. Sellised kohad tuleb looduses tähistada ja neist tuleb teada anda infoallikates. Paadiga ei tohi ületada vette asetatud ja tähistatud kalapüüniseid, sellega kahjustatakse omandit.

Loodusmaastikel liikudes tuleb vältida loomade ning lindude, eriti kaitsealuste liikide häirimist nende pesitsusperioodil, elu- ja sigimispaigas ning rännuteedel.

Kultuurmaastikel liikudes tuleb enda järel sulgeda karjaväravad, seda ka talvel.

Looduskaitsealadel ja kaitsejõudude maadel võib kehtida liikumise erikord. Liikumine võib olla suletud kaitsejõudude polügoonidel õppuste ajal, millest kaaskodanikke teavitatakse tähistega looduses.

Igäiõigus ei puuduta spordi- ja muude massiürituste korraldamist maastikul. Nende organiseerimiseks tuleb taotleda maaomanike või muude maavaldajate, vajadusel ka kohaliku omavalitsuse nõusolekut.

(järg Tõstamaa Tuultes nr.10)

Vallavanema info

Alu karjäärist kaevandamiseks on vallavalitsusele väljastatud kaevandamisluba. Keerukas loa vormistamine oli eelduseks, et Pärnu Teedevalitsus saaks korrastada Tõstamaa – Tõhela tee. Veel tänavu parandatakse kruusakatet ja edaspidi on kavas tee asfalteerimine. Karjäärist veetakse purustatud kruusa ka Tõhela piirkonna munitsipaalteedele.

Heakord on vallas oluliselt paranenud. Heakorrakonkursil oli raske välja selgitada paremaid, sest kauneid kodusid on palju. Üha rohkem liitutakse prügikäitlusüsteemiga, sest mõistetakse selle vajalikkust. Paranenud on aleviku ja tänu külade omaalgatusele külade väljanägemine. Korrastatud on mitmed bussipeatused.

Sellele vastandub nende tegevus, kes kõigest sellest ei hooli ja tehtut hävitavad. Selline tegevus torkab silma kuid tegijad mitte, sest tegutsetakse pimeduse varjus ja kui pealtnägijaid pole. Ilmselt aitab selle vastu ainult sallimatu suhtumine, mitte ükskõikne möödakõndimine, kui midagi kahtlast märkame. Tihti piisab lihtsalt korralekutsumisest. Kui seda ei julgeta või sellest ei piisa, tuleb teavitada politseid. Aitab ka tegijate väljaselgitamine ja avalikustamine ning seepärast siin seltskonna nimed, kes 25. augustil lõhkus Tõstamaa bussijaama aknad. Need olid Romek Rudnitski, Vladimir Härm, Sergei Härm, Hegert Vesik, Jane Viilik ja Tõnis Kukk. Kahju kokku 2500 krooni.

Kastna kirikus on lõpetatud koostöös eesti Apostliku Õigeusu Kirikuga teostatud hädapärane remont. Tööd teostas OÜ Männiste. Parandati katus, remonditi tornitrepid ja teostati muud kiriku kui 100 aastase ajaloo ja arhidektuurimälestise säilimiseks hädavajalikud tööd.. Et see paljudele oluline on, näitas rohke osavõtt vallapäevade raames kirikus

toimunud ajaloo-muusikaminutitest ning jumalateenistusest.

Seliste kirikus lõppesid sisemised värvimistööd 24. juulil toimunud külapäevaks. Tööde korraldajaks oli Tõstamaa vallavalitsus, finantseerijaks Rootsi Eesti Ortodoksi Kiriku Göteborgi kogudus, teostajaks FIE Kaidu Pärma, kaasa aitasid EAÕK ülempreester Ardalion Keskküla ja külavanem Alex Trope. Ettevõtja teostas töö paremini kui loota oskasime.

Göteborgis korraldas toetamist proua **Neonilla Murro**, kes pidas Seliste kiriku sisemist värvimist oma kohustuseks. Kohtudes külapäeval proua Murroga, tänasin teda toetuse eest ja tundsin heameel hästi välja tulnud värvimistöde üle.

Kaks päeva hiljem võttis raske autoavarii Neonilla Murro meie hulgast ja nädal hiljem saatsime ta Seliste kirikust viimsele teekonnale. Tema ühe viimase organiseerimistö tulemust on võimalik näha Seliste kiriku külastades.

Õpilastranspordi osas on vallavalitsusse jõudnud 21 Pootsi piirkonna lapsevanema allkirjaga kiri, milles soovitakse hommikuse Paikuse-Pärnu-Tõstamaa-Varbla bussiliini nihutamist 10 minutit varasemaks, et õpilased saaksid sellega hilinemata Tõstamaale kooli. Praegu peavad lapsed kasutama 15-20 min varem tulevat Värati bussi. Lihtne aega muuta pole, sest liin toob Paikusest inimesed linna tööle ja teisalt peab jõudma Varblasse sealse kooli tundide alguseks. Soov on edastatud transpordikorraldajale maavalitsusele.

Õpilasmalev töötas vallas juunis ja augustis. Peamiselt tehti heakorratöid aga korrastati ka Kastna kirikut ja virnastati oksi Alu karjäär. Väga tublid olid poisid, kes korrastasid mööblit. Suur töö tehti ära kooli avamiseks ettevalmistamisel. Tänuõnad kõigile malevas osalenutele ja organiseerijale õpetaja **Kirsti Talule**.

VIII vallapäevad toimusid 27.-29. augustini ja tundub, et läksid hästi korda. Seda tänu ürituste

korraldajatele, kes väärivad kõige suuremat tänu:

Aajaloopooltund-jumalateenistus Kastnas - **Mari Lühiste, Karin Miidu, Helju Volgerad**; Ajalookonverents – **Toomas Mitt**; Laat - **Enn Martson**; Lastehommik - **Sirli Väara, Anu Randmaa**; Jalgratta-orienteerumine - **Lembi Nõmm**; Näitused - **Epp-Maria Kokamägi, Vaike Hang, Villem Jaansoo, Madis Veskimägi**; Kooli remondi lõpetamise/mõisamaja 200 aktus - **Toomas Mitt**; **Tõstamaa naisansambel**; **Tõstamaa näitetrupp**; **Kooli näitetrupp**; **Taidlejad, Ansamblid**; **Heli Urmas Reinfeldt, Rain Randmaa**. Suurima töö vallapäevade kordaminekuks tegid **Õnnela Pärnaste ja Toomas Mitt**. Tänuõnad ka kõigile eelpool loetlemata jäänud abilistele toredatele üritustel osalejatele.

Tõstamaa kooli remondi lõpetamine on valla jaoks kindlasti viimase aja olulisim sündmus. Alates 1996. aastast kestnud remondi korraldamine oli nii ehituse kui finantseerimine osas oli väga keeruline ja väärrib ilmselt edaspidi omaette kirjatükki.

Toomas Rõhu

Vallavanem

Sügiseks
Silmarõõmu
SILMADE KONTROLL
JA
PRILLIDE MÜÜK

24.septembril
Tõstamaa Rahvamajas

Info ja etteregistreerimine
Tel.4496256
4496180

Õnnitleme septembrikuu sünnipäevalapsi!

<i>Sile ja sirge olgu Su tee, kaua ja kaugele kulgegu see. Hellust südamesse, soojust silmadesse, jaksu jalgadesse, kärmust kättesse veel paljudeks, paljudeks aastateks!</i>	ARNOLD NURM	78	HELJU TÕNISSOO	71	
	ARTEEMI PÄRNAPUU	78	ERIKA-ELENE ANSU	71	
	MEIDA KLAAS	77	ELGA RAND	70	
	HELJU SIINNE	73	VELDA TOMSON	65	
	LEIDA METSA	73	VIIVI KARLEP	60	
LINDA LÕÕBAS	83	LAINA LAAN	72	MIHHAIL PARAMZIN	60
ARTEEMI ODES	83	ESTRA TSILK	72	ELMUT LEAS	55
VEERA KIIRATS	82	HILLAR-KONSTANTIN		ELVE TARIK	55
HELMU UDU	81	PIRSI	71	PEETER MÄE	50
LEIDA GRAHV	80	HELGA RANDMAA	71	JEVGENI KINGSEP	50
HILDA LILLEPUU	80	SALME NIITVÄHI	71	IMBI KEREM	50

Tervitame uut vallakodanikku!

JANA PULK – tütar **REBECCA**
sünd.16.07.2004.a.

Klient on kuningas

Selle teadmise kogemiseks ei pea sõitma pealinna kallisse restorani. Piisab sisenemisest "Teeristi" poodi, kus koheldakse klienti äärmiselt heatahtliku vastutulelikkusega – ja seda vaatamata ostukorvi suurusele.

Tänulik ostja

Tõstamaa Rahvamaja

kutsub huviringide esimesele kohtumisele

lapsi:

laste laulustuudiosse (juh. Önnela Pärnaste) neljapäev, 30.sept. kl. 13 - 18.00
tüdrukute klubisse (juh. Merli Mirk) reedel, 1.okt. kl. 15.00
laste puhkpillistuudiosse (juh. Mati Põdra - tel. 53906081) oktoobris

täiskasvanuid:

käsitööringi (juh. Pilvi Kase) esmaspäev, 4. okt. kl. 19.00 - (käsitöötuppa raamatukogu kõrval)
segarahvatantsurühma (juh. Karin Randmäe) esmaspäev, 4. okt. kl. 20.00
daamide aeroobikasse (juh. Mare Tetsmann) teisipäev, 5. okt. kl. 18.30
naisrahvatantsurühma (juh. Karin Miidu) kolmapäev, 6. okt. kl. 19.30
naiste aeroobikasse (juh. Liis Kärme) neljapäev, 7. okt. kl. 19.30
naisansamblisse (juh. Önnela Pärnaste) reedel, 8. okt. kl. 18.00
jooga-treeningusse (juh. Thule Lee & Allan-Eerik Grünberg) neljapäev, 28. okt. kl. 19.30

laupäev, 18. sept. kl. 13.00

Tõstamaa Rahvamajas
jumalateenistus

Muusikat teevad **Mailer Berg,**
Marek Talts ja Alari Allikas

Seliste kirikus
reedel, 17.sept.kell 18.00

"60 aastat paguluses"

Jumalateenistus ja kontsert.

Teenib ülempreester **A.Kesküla**

Kontsert: Seliste kvintett "Salme" ja
Viljandi Kultuurikolledzi üliõpilased

Ostan

vanu või kasutamiskõlbmatuid **aiatöömehhanismide,**
seadmeid, traktoreid.

Võivad olla ka mitte töökorras.
Hinnad kokkuleppel, tasu kohapeal.
tel: **5106600**

Tõhela järve ääres asuva Kastani kinnistu

detailplaneeringu eskiisprojekti tutvustamine toimub
17. septembril kell 14.00 vallavalitsuses.

Kinnistule planeeritakse puhke- ja kalastuskompleksi:
tee, vaatetorn, paadisadam, 6-8 puhkemajakest ning 2-3
ühekorraldust majakest.

Tõstamaa
valla
ajaleht

Toimetatus:

Lea Rannik Tõstamaa Raamatukogu
Ülo Lepik
Trükkinud OÜ Hansaprint

tel.44 96 184

lea.rannik@mail.ee
lo.lepik@mail.ee